Lietas Nr. C36067314
Lietas arhīva Nr. C-0134-15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2015.gada 22.janvārī

Talsu rajona tiesa

tiesnese Ilze Valbaka,

ar tiesas sēžu sekretāri M.Gulbi,

piedaloties prasītājai /pers. A/, pārstāvei advokātei Ievai Ratniecei,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tiesa

konstatēja:

/pers. A/ (turpmāk – prasītāja) 2014.gada 4.augustā cēlusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk – atbildētāju) par uzturlīdzekļu piedziņu bērna /pers. C/ labā, norādot, ka atbildētājs bērna aprūpē un uzturēšanā nepiedalās. Prasība pamatota uz Civillikuma 179.pantu, Civilprocesa likuma 33., 127.-130., 250.^{18}-250^{21}.pantu, 15.01.2013. MK noteikumiem Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam". Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus par labu viņai bērna uzturam 80 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 25% no MK noteiktās minimālās darba mēnešalgas līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai un ne mazāk kā 30% no MK noteiktās minimālās darba mēnešalgas ik mēnesi pēc 7 gadu vecuma sasniegšanas no prasības iesniegšanas dienas līdz bērna pilngadības sasniegšanai, uzturlīdzekļu piedziņu nosakot nekavējoties. Prasītāja norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē. (skatīt lietas 3.-5.lapu)

Rakstveida paskaidrojumos prasītāja norādījusi, ka sarakste ar atbildētāju "draugos.lv" pierāda, ka atbildētājs viņai visu laiku draud, ka neko no viņa nesaņemšot, ka viņš oficiāli nestrādā, ir meli, ka atbildētājs nav zinājis adresi, kur viņa un bērns atrodas, jo gan atbildētājam, gan viņa māsai nosūtījusi ziņas par adresi 2012.gada novembrī; nekāda veida maksājumus no atbildētāja bērna uzturam nesaņem. (skatīt lietas 56.-57.lapu)

Prasītājas pārstāve tiesas sēdē uzturēja spēkā prasību saskaņā ar tajā norādītajiem apstākļiem un likumu normām un paskaidroja, ka kopš 2012.gada, kopš izira pušu attiecības Vācijā, atbildētājs nav piedalījies bērna materiālajā nodrošināšanā; kopš 2013.gada, kad atbildētāja māte uzzināja, kādos apstākļos dzīvo prasītāja un mazdēls, viņa apsolīja prasītājai, ka mazdēlam kā dāvinājumus pārskaitīs naudu un līdz 2014.gada oktobrim katru mēnesi prasītājas kontā no atbildētāja mātes tika ieskaitīta nauda 100 EUR, ko pārskaitīja cita persona – atbildētāja mātes īrnieks. Kad tika iesniegta prasība, kopš 2014.gada novembra pārskaitījumi vairs netika saņemti. Pats atbildētājs uzturlīdzekļus nav devis un ir paziņojis, ka prasītāja no viņa neko nedabūs. Prasītāja un atbildētājs nekad nav vienojušies, ka atbildētājs uzturlīdzekļus bērna uzturēšanai prasītājai nodos ar citu personu, tajā skaitā, viņa mātes starpniecību.

2014.gada 5.augustā atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojuma veidlapa, nosakot termiņu – 30 dienas no nosūtīšanas – paskaidrojuma iesniegšanai tiesā. (skatīt lietas 14., 16.lapu)

2014.gada 7.oktobrī saņemts atbildētāja faksa sūtījums – pieteikums par lietas izskatīšanu mutvārdu procesā tiesas sēdē; pieteikuma sūtījums pa pastu saņemts tiesā 2014.gada 13.oktobrī. Pieteikumā atbildētājs norādījis, ka vēlas iesniegt lietā papildus pierādījumus, kas būs vērsti uz prasītājas izvirzīto prasījumu, ja ne pilnīgu, tad daļēju noraidīšanu. (skatīt lietas 24., 31.-32.lapā)

2014.gada 21.oktobrī tiesas kancelejas e-pastā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros norādīts, ka nebija citas iespējas pārskaitīt naudu atbildētājai, kā tikai caur viņa ģimenes Latvijas dzīvokļa īrnieku, kurš viņas bankas kontā ieskaitīja katru mēnesi 100 eiro, ko var apliecināt ar oficiāliem bankas aprēķiniem. Lūdz atlikt tiesu uz 2015.gadu, tas dos iespēju finansiāli un fiziski sagādāt visus nepieciešamos materiālus un dokumentus, kas būs pierādījums tiesai. Tos atsūtīs tuvākajā laikā. (skatīt lietas 38.lapu).

Tiesa norāda, ka iesnieguma oriģināls (ar atbildētāja oriģinālo parakstu) nav saņemts.

2014.gada 24.novembrī tiesas kancelejā saņemts atbildētāja faksa sūtījums, kur tiesai adresētajā iesniegumā norādīts, ka /pers.A/nauda tiek skaitīta no viņu ģimenes kopīgā dzīvokļa īres uz Latvijas kontu. Naudu skaita apmēram divus gadus /pers. D/, un nauda paredzēta dēlam. /pers.A/naudu skaita no dažādiem kontiem, jo bieži ir naudu jāaizņemas, tāpēc, ka nestrādā un sēž mājās ar divgadīgo meitu, kurai arī vajadzīgi uzturlīdzekļi. /pers.A/naudu saņēma no citām personām. /pers.A/no viņa slēpjas ar viņa dēlu. Nauda dēla uzturam ir sūtīta ar viņa ģimenes starpniecību. Faksa sūtījumam pievienoti divi, iespējams maksājuma dokumenti vācu valodā, bez noteiktā kārtībā apliecinātiem tulkojumiem valsts valodā, tādēļ tiesa uzskata, ka saskaņā ar CPL 13.panta otrās daļas noteikumiem tiem nevar tikt piešķirta pierādījumu nozīme lietā. (skatīt lietas 50.-51.52., 53. lapu)

Pēc atbildētāja lūguma saskaņā ar Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.^{25} panta otrās daļas noteikumiem lieta nolikta izskatīšanai tiesas sēdē 2015.gada 22.janvārī, par ko pusēm paziņots likumā paredzētajā kārtībā – ar pavēstēm ierakstītos sūtījumos uz pušu deklarētajām dzīvesvietu adresēm un atbildētājam – arī elektroniski uz viņa norādīto e-pastu. Līdz tiesas sēdei atbildētājs citus pierādījumus nav iesniedzis, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. 2015.gada 22.janvārī tiesas kancelejā saņemtajā e-pastā norādījis, ka uz Latviju finansiālu iemeslu dēļ nevar aizbraukt. (skatīt lietas 81.lapu)

Tiesa secina, ka līdz ar to nav pamata atlikt lietas izskatīšanu un lieta izskatāma ar esošajiem pierādījumiem.

Tiesa, pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, atzīst, ka prasība par uzturlīdzekļu piedziņu ir pamatota un apmierināma pilnīgi šādu apsvērumu dēļ:

2011.gada 18.martā dzimis /pers.C/. Bērna vecāki ir puses šajā lietā. Šie fakti pierādīti ar lietai pievienoto bērna dzimšanas apliecību. (skatīt lietas 6.-9.lapu)

Ar PMLP Talsu nodaļas izziņām un prasības pieteikumā norādīto pierādīts, ka pušu kopīgais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, ka atbildētājam ir cita dzīves vieta. (skatīt lietas 3., 10.-12.lapu)

Prasītāja iesniegusi maksājuma uzdevumu, no kura redzams, ka 2014.gada 1.oktobrī viņas kontā 100 EUR iemaksājis /pers. D/; kā maksājuma mērķis norādīts "Par dzīvokli Ogrē, /adrese/ (skatīt lietas 78.lapu)

Latvijas CL 179.pantā noteikts, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa (panta pirmā daļa).

Latvijas CL 179.panta piektā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Saskaņā ar Ministru kabineta (turpmāk – MK) Noteikumiem Nr.37 no bērna piedzimšanai līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 80 *euro* mēnesī, bet vecumā no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam noteikta minimālā uzturlīdzekļu summa 30% apmērā no minimālās mēneša darba algas, kas pašreiz ir 96 *euro*, jo saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta Noteikumu Nr.665 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" 2.punktu ar 2014.gada 1.janvāri minimālā mēneša darba alga ir 320 *euro*, bet, ievērojot 2014.gada 2.decembra Ministru kabineta noteikumus Nr.734, no 2015.gada 1.janvāra minimālā mēneša darba alga ir 360 *euro*.

Tā kā prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja kā bērna tēva uzturlīdzekļus valdības noteiktajā minimālajā apmērā, tad saskaņā ar Latvijas CL 179.panta piektās daļas un MK noteikumiem Nr. 37 nav nepieciešams izvērtēt pušu mantisko stāvokli.

Tiesa uzskata, ka šajā gadījumā piemērojamas iepriekš norādītās likuma un noteikumu normas, jo pušu nepilngadīgais – pašlaik 3 gadus vecais bērns dzīvo kopā ar prasītāju, bērns atrodas viņas ikdienas apgādībā.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs ik mēnesi nodrošinātu savu nepilngadīgo bērnu ar uzturlīdzekļiem vismaz valdības noteiktajā minimālajā apmērā.

Saskaņā ar Latvijas CL 1838.pantu to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo.

Atbildētājs saskaņā ar CPL 93.panta pirmās un otrās daļas noteikumiem nav izpildījis Latvijas CL 1838.pantā noteikto un nav pierādījis, ka viņš uzturlīdzekļus maksātu prasītājai regulāri un vismaz valdības noteiktajā minimālajā apmērā. No atbildētāja pa faksu un e-pastā saņemtie materiāli neapstiprina, ka viņš savu likumā paredzēto vecāka pienākumu būtu pildījis.

Tādēļ atbildētāja pienākums ir dot uzturlīdzekļus sava nepilngadīgā bērna uzturam, ar kuru viņš nedzīvo kopā un kura uzturam līdzekļus regulāri un pietiekamā apmērā labprātīgi nedod.

Tiesa uzskata, ka, ņemot vērā prasītājas, viņas pārstāves sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, izvērtējot visus iepriekš norādītos pierādījumus, ievērojot nosauktās likuma un noteikumu normas, ir pamats apmierināt prasību pilnīgi – no atbildētāja ir pamats piespriest uzturlīdzekļus valstī noteiktajā minimālajā apmērā, un tas ir, no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam mēnesī piedzenami uzturlīdzekļi 25% apmērā no mēneša minimālās darba algas, kas līdz 2014.gada 31.decembrim bija 80 EUR un ar 2015.gada 1.janvāri – 90 EUR, līdz bērna 7 gadu vecuma sasniegšanai, un no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai bērna uzturam piedzenama minimālā uzturlīdzekļu summa 30% apmērā no mēneša minimālās darba algas.

Uzturlīdzekļi tiesas noteiktajā apmērā atbilstoši judikatūrai, kas izveidojusies attiecībā uz Civillikuma normas par vecāku pienākumu gādāt par bērnu uzturēšanu tulkojumu (skat. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556), ievērojot prasītājas lūgumu, piedzenami no 2014.gada 4.augusta, kad tiesā celta prasība par uzturlīdzekļu piedziņu, jo ar prasības celšanas brīdi prasītāja saskaņā ar Civilprocesa likuma 1.pantu uzsākusi savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju. (skatīt prasības pieteikuma reģistrācijas datumu lietas 3.lapā)

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Saskaņā ar CPL 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos.

Tiesa uzskata, ka, ievērojot minētās likuma normas, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 154,50 EUR {aprēķins saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta b) un 35.panta pirmās daļas 3.punkta noteikumiem: mēnesī piedzenamā uzturlīdzekļu summa bērnam 80 EUR x 5 kalendāra mēneši(par 2014.gada pieciem mēnešiem-augustu, septembri, oktobri, novembri un decembri) un 90 EUR x 7 kalendāra mēneši(par turpmākajiem 7 kalendāra mēnešiem 2015.gadā)} x 15 procenti un ar lietas izskatīšanu saistītie tiesas izdevumi 10,47 EUR par ierakstītu tiesas dokumentu nosūtīšanu saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5.punktu. (skatīt lietas 16., 17., 19., 20.lapu)

Saskaņā ar CPL 44.panta pirmās daļas 1.a)punkta noteikumiem, ievērojot šā panta ceturtās daļas nosacījumu, prasībās, kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 *euro*, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai ir to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas; ja prasība tiek skatīta pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktās maksimālā atlīdzības apmēra, ievērojot, ka prasības summa šajā gadījumā ir 1030 EUR (uzturlīdzekļu summa par 12 kalendārajiem mēnešiem – skatīt prasības summas aprēķinu iepriekš), ka prasītāja samaksājusi advokātei par juridiskās palīdzības sniegšanu 150 EUR (skatīt kvīti lietas 82.lapā), tad no atbildētāja par labu prasītājai ir pamats piespriest samaksāto atlīdzību pilnā apmērā – 150 EUR, jo advokātei samaksātā summa nepārsniedz likumā paredzētos 154,50 EUR (aprēķins: prasības summa 1030 EUR x 30 x 50 %).

CPL 205.panta pirmās daļas 1.punktā noteikts, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāms spriedums par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai.

Šajā gadījumā prasības pieteikumā prasītāja prasībā lūgusi noteikt uzturlīdzekļu piedziņu pēc tiesas sprieduma nekavējoši. Tādēļ, ievērojot prasītājas lūgumu un norādīto likuma normu, nosakāma sprieduma nekavējoša izpilde daļā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Saskaņā ar CPL 204.^{1}pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Tiesa uzskata, ka atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42., 97., 193., 194., 204.^{1}panta, 205.panta pirmās daļas 1.punkta, 250.^{26}, 250.^{27}panta noteikumiem

tiesa

nosprieda:

Apmierināt prasību pilnīgi.

Piedzīt, sākot ar 2014.gada 4.augustu, no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods personas kods, uzturlīdzekļus 2011.gada 18.martā dzimušā dēla /pers.C/, personas kods /personas kods/, uzturam ik mēnesi 80 EUR (astoņdesmit *euro*), bet ne mazāk kā 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās ikmēneša darba algas, līdz bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanai un 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas no bērna 7 (septiņu) gadu vecuma sasniegšanas, līdz bērna pilngadības sasniegšanai vai līdz apstākļu maiņai, kas iemaksājami prasītājas AS SWEDBANK bankas kontā LV39HABA0551000644559.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 154,50 EUR (vienu simtu piecdesmit četrus *euro un 50 centus*), kas iemaksājama valsts kasē, reģistrācijas Nr.900000501138, kontā LV55TREL1060190911200.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu Tiesu administrācijai ar lietas izskatīšanu saistītos tiesas izdevumus 10,47 EUR (desmit *euro* un 47 centus), kas iemaksājami Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, kontā LV51TREL2190458019000.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus advokāta palīdzības samaksai 150 EUR (vienu simtu piecdesmit *euro*).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas - 2015.gada 23.janvāra, Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese Ilze Valbaka